

lepodišcih, raznobojnih cvetov, katere so ti blažile um in srcé.

Tudi na Hrvatsko je zadnji čas že dospél škodljivi naturalizem, in tudi sam »Vienac« ni ostal brez njegovega vpliva. Med cveticami, katere so bile povite v venček, kril se je pisani gad, kateri bi nepozornega in nevesčega čitatelja lahko ranil v srcé. V »Viencu« je izhajala lani povest dr. A. Kovačiča: »U registraturi«, katera je sè svojim blatom zablatila tudi ostale spise. Urednik je bil sicer od raznih strani opozorjen, naj se škodljiva pripovedka več ne tiska, in vendar so bili vsi opomini nekako »bob v steno«. Ta nesrečna trdovratnost je prouzročila, da je »Vienac« izgubil mnogo prijateljev in podpornikov, katerih ni bil nikdar bogat. Naposled je vendar urednik popustil in na koncu leta obljubil, da ne bode v prihodnje priobčeval stvari, katere ne samó čitatelj ne bláže, nego jim vlivajo v srcé morilnega strupa. In res, nove številke, katere so do sedaj izišle, imajo obilo poštenih zabavnih in poučnih spisov.

Hrvatje imajo še jeden list, kateri stopa letos v drugi tečaj, a to je veliki ilustrirani »Dom i Svet«. Ta se je ugleдал v razne nemške ilustrirane liste, kateri so žalibog še vedno tako razširjeni i med nami i med Hrvati. V vsaki številki dobiš par francoskih ali nemških romanov in pripovedek, potem kako zanimivo novost (opise raznih svetovnih izumov), nekoliko kratkočasnic, opis raznih slik, katere se v listu nahajajo (največ portretov, slik raznih slovesnostij, mašin itd.), nekoliko zabavnih nalog, a povrh vsega še nekoliko modnih slik. To so vam taki zabavni listi, med katerimi je izvestno tudi hrvatski »Dom i Svet«, kateri ni nič drugega, nego prosta kupčijska spekulacija. Seveda nimajo pesmi in pravo leposlovje mesta v takem listu. In vendar čudo! Ta »Dom i Svet« ima dokaj naročnikov, več kakor stari »Vienac«, kateri goji že toliko let hrvatsko lepo knjigo. Oj, kako pogrešamo še vedno prave naobraženosti! —

Ob novem letu je počel izhajati v Zagrebu pod uredništvom Lj. Tomšiča nov list za mladino, »Bršljan«, kateri je pa že pred nekaterimi leti izhajal. Hrvatska mladina nima toliko izbiri, kaj naj čita, kakor naša. Nežna mladina naj bi imela tak in pa tako urejevan list, kakor je naš »Vrtec«, a mladini srednjih in pa višjih dekliskih šol naj bi dajal primeren list zdrave hrane. Saj vendar ne bodeš dajal kakemu drugošolcu ali pa štirinajstletni deklici »Vienca« v roke. Vsakemu svoje! Zdi se nam pa vendar, da niso Hrvatje pri svoji mladini dosti pazljivi, kar ni izvestno brez slabih nasledkov. Mladina hrvatska ima premalo primernega berila, pa je-li potem čudno, da poseza tudi po onem, za kar še ni zrela. »Smilje«, katero izdaje pedagoški zbor, je premajhno, da ustreže vsem željam mladine. Za mladino je skrbel nekdaj »Sbor duhovne mladeži zagrebske«, ali sedaj, kakor da je tudi ta na svoje ljubljence pozabil, ker jih ni že dolgo z nobeno knjižico razveselil. Zatorej tem bolj veselo pozdravljamo novi list »Bršljan«, kateri je namenjen mladini, a da bode dokaj izvrsten, pričajo nam do sedaj izšli številki in pa Tomšičevo ime. Stane 2 gld. na leto.

SRBSKO SLOVSTVO.

(Sp. Janko Barlč.)

Kako je pri bližnjih bratih Srbih? Tudi oni imajo več leposlovnih listov, med katerimi je najznamenitejši in najstarejši »Javor«, kateri stopa letos pod uredništvom dr. Ilije Ognjanovića in Jovana Grlića v 16. tečaj. Tednik »Javor« izhaja v Novem Sadu (Neusatz), a lastnik njegov je slavni pesnik Zmaj Jovan Jovanović. — Lani je izhajal še drug leposlovni list »Stražilovo« v Pančevu, ali letos je zaradi pomanjkanja naročnikov prenehal izhajati, in njegovi sotrudniki združili so se z Javorjevimi. »Javor« je dosti izvrsten list, posebno ima obilno lepih pesmic; upajmo, da bode sedaj, ko se je združil s »Stražilovom«, še mnogo bolj. — V Sarajevu izhaja že 4. leto »Bosanska Vila«, katera ima sicer tudi lepih spisov (posebno pa priobčuje dragoceno narodno blago), vendar je tako toplo ne priporočamo, kakor jo je priporočil neki slovenski list ob koncu lanskega leta, ker se nam zdi, da je ona nova zagozda, katera naj bi še bolj razdelila Hrvate od Srbov. Kdaj bode vendar prenehala ta nesrečna slovanska nesloga! ...

Vendar imamo tudi med brati Srbi list, kateri pri vsaki priliki povdarja, da so si Srbi in Hrvati bratje, a to je »Kolo«, list zabavi in književnosti, kateri je počel ob novem letu v Belem gradu izdajati Dan. A. Zivaljević. »Kolu« je prva naloga, da poroča o vseh književnih pojavih na slovanskem polju; a ker bi se tak list težko vzdržal, ima tudi zabava v listu velik prostorček. List izhaja trikrat na mesec, a do sedaj izšli sta dve številki, kateri odgovarjati povsem svojemu namenu. Daj Bog, da bi »Kolo« združevalo nerazdružljivo vezjo vse Slovane v bratsko kolo, a potem ni se nam ničesar bati, ker

— »Gdje se bratska srca slože
I olovo plivat može.« —

JZ DRUGIH SLOVSTEV.

(Poroča dr. Fr. L.)

„*Illustrierte Bibliothek der Länder- und Völkerkunde: I. Die Balkanhalbinsel* (mit Ausschluss von Griechenland). Physikalische und ethnographische Schilderungen und Städtebilder von A. E. Lux, k. k. Artillerie-Hauptmann, Besitzer der goldenen Medaille »Viribus unitis« etc. 1887. Verlag: Herder, Freiburg in Br. — Vel. 8°. Str. 276. Cena 3 gld. 72 kr. — Ker izide tudi izven slovanskih dežel mnogo slovstvenih izdelkov, ki utegnejo zanimati naše čitatelje, in da poizvedó, kaj storé neslovanski narodi v lepi in znanstveni književnosti, naznanjali bomo tu in tam tudi kako neslovansko knjigo, zlasti pa tičó se Slovanstva. Tako je zgoraj navedena B. Herderjeva založna tiskarna, delujoča v katoliškem duhu in v prospeh pravega katoliškega napredka, prav vredna našega zanimanja. Ker so učenjaki v sedanjem veku zlorabili naravoslovje, narodopisje in druge vede v kvar katoliški veri, ker je posebej v nemškem slovstvu brez števila takih knjig, pred katerimi morajo biti tudi naši mladi čitatelji oprezni (n. pr.